

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ
Π/ΘΜΙΑΣ & Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α΄

Ταχ. Δ/ση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 Μαρούσι
Ιστοσελίδα: www.minedu.gov.gr
E-mail: depek_spoudon@minedu.gov.gr
Πληροφορίες: Κ. Καλαθά
Τηλέφωνο: 210 344 32 76
Fax: 210 344 23 65

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμός Προτεραιότητας:

Μαρούσι, 19-12-2017
Αριθ. Πρωτ.: Φ6/224119/Δ4

ΠΡΟΣ:

- Γραφεία Σχολικών Συμβούλων (μέσω των Περ/κών Δ.Ε.)
- Δ/νσεις Δ/θμιας Εκπ/σης
- Επαγγελματικά Λύκεια (μέσω των Διευθύνσεων Δ.Ε.)
- Σιβιτανίδειος Δημόσια Σχολή Τεχνών και Επαγγελμάτων Θεσσαλονίκης 151, 176 10, Καλλιθέα

ΚΟΙΝ:

- Περιφερειακές Δ/νσεις Εκπ/σης
- Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής Αν. Τσόχα 36, 115 21, Αθήνα

ΘΕΜΑ: Διευκρινίσεις για την διδακτέα-εξεταστέα ύλη του πανελλαδικώς εξεταζόμενου μαθήματος «Υγιεινή» της Γ΄ τάξης Ημερήσιων και Δ΄ τάξης Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. για το σχ. έτος 2017-2018.

Σχετ.: (1) Οι υπ΄ αριθμ. Φ6/162684/Δ4/29-09-2017 ([ΦΕΚ 3588/τ.Β΄/11-10-2017](#)) και Φ6/162681/Δ4/29-09-2017 ([ΦΕΚ 3602/τ.Β΄/12-10-2017](#)) Υπουργικές Αποφάσεις
(2) Το υπ΄ αριθμ. πρωτ. Φ6/215168/Δ4/07-12-2017 έγγραφο της Δ/σης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης

Σε συνέχεια των ανωτέρω σχετικών και σε απάντηση νέων ερωτημάτων που έχουν υποβληθεί στη Διεύθυνση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και αφορούν στην ύλη του Πανελλαδικώς εξεταζόμενου μαθήματος «ΥΓΙΕΙΝΗ» της Γ΄ τάξης Ημερήσιων και της Δ΄ τάξης Εσπερινών ΕΠΑ.Λ. των ειδικοτήτων του Τομέα Υγείας-Πρόνοιας-Ευεξίας και των Τομέων Υγείας-Πρόνοιας και Αισθητικής-Κομμωτικής, αντίστοιχα, για το σχολικό έτος 2017-18 σας αποστέλλουμε αναλυτικά την εξεταστέα – διδακτέα ύλη:

Κεφάλαιο 1: Η ΥΓΙΕΙΝΗ ΩΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Ορισμός Υγιεινής – Αρχές – Σκοποί – Έννοια της υγείας (σελ. 19-20)

Κεφάλαιο 2: ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

2.1 Γενικά (σελ. 21-22)

Κεφάλαιο 3: ΥΓΕΙΑ

- 3.1 Έννοια της υγείας (σελ. 27-28)
- 3.2 Εχθροί της υγείας (σελ. 28-29)
- 3.3. Υγιεινή και προληπτική ιατρική (σελ.29)
- 3.4 Προστασία της υγείας (σελ. 29)

Κεφάλαιο 4: ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ – ΝΟΣΗΜΑΤΑ

- 4.1 Γενικά (σελ. 31)
- 4.2 Τα λοιμώδη νοσήματα (σελ. 31-32)
- 4.4 Χαρακτηριστικά λοιμωδών νοσημάτων (σελ.36)
- 4.5 Τρόποι μετάδοσης (σελ.37)
  - 4.5.1 Νοσήματα μεταδιδόμενα μέσω του πεπτικού συστήματος (σελ. 38-39)
  - 4.5.2 Νοσήματα μεταδιδόμενα με τον αέρα (σελ. 39-40)
  - 4.5.3 Νοσήματα μεταδιδόμενα με ξενιστές ή φορείς (σελ. 40)
  - 4.5.4 Σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα (σελ 40-44)

Κεφάλαιο 5: ΥΓΙΕΙΝΗ

- 5.1 Υγιεινή του περιβάλλοντος (σελ. 49-50)
  - A. Ατμοσφαιρικός αέρας (σελ. 51): Ονομαστικά η χημική σύσταση
  - B. Θερμοκρασία (σελ. 52)
  - Γ. Υγρασία (σελ. 53)
  - Δ. Ατμοσφαιρική πίεση (σελ. 53-54)
  - ΣΤ. Ηλιακή ακτινοβολία (σελ. 54-55)
  - *Ζ. Ατμοσφαιρική ρύπανση (σελ. 55-59) * [Στην παράγραφο Ζ στην υποενότητα με τίτλο «Οι κυριότεροι ρύποι είναι» (σελ. 57-59) οι κυριότεροι ρύποι **μόνο ονομαστικά.**]
  - H. Ακτινοβολία (σελ. 59-60)
- 5.2 Υγιεινή των τροφίμων (σελ.63)
  - 5.2.1 Αλλοιώσεις τροφίμων (σελ 63-64)
  - 5.2.2 Ασθένειες που μεταδίδονται με τα τρόφιμα (σελ.64)
  - 5.2.4 Υγιεινομικά μέτρα προστασίας τροφίμων (σελ. 65)
- 5.2.5 Οι δέκα χρυσοί κανόνες του Π.Ο.Υ. για την ασφαλή προετοιμασία των τροφίμων (σελ. 65-66)

5.3 Νερό –Ύδρευση

A. Νερό (σελ. 69-70)

B. Ύδρευση (σελ. 70-71)

5.4 Αποχέτευση – Απορρίμματα (73-74)

Στερεά απορρίμματα (σελ. 74-76)

5.5 Ατομική καθαριότητα του σώματος (σελ. 79)

Φροντίδα του δέρματος (σελ. 79-81)

Στοματική Υγιεινή: έως και «Μέτρα Προφύλαξης» (σελ. 81-83) *[Οι υποενότητες : «Βούρτσισμα», «Σωστή Διατροφή», «Φθοριούχα Σκευάσματα», «Επισκέψεις στον Οδοντίατρο» είναι **εκτός διδακτέας – εξεταστέας ύλης]*

Σωματική άσκηση – Προληπτική ορθοπεδική (σελ. 87-88)

5.7 Υγιεινή της κατοικίας

A. Υγιεινή αστικής κατοικίας (σελ. 93-95)

B. Υγιεινή αγροτικής κατοικίας (95-96)

5.8 Υγιεινή της εργασίας (σελ. 99)

Εργατικό ατύχημα (σελ. 99 -101)

Επαγγελματικά νοσήματα (σελ. 101 – 103)

Οι διδάσκοντες να ενημερωθούν ενυπόγραφα

**Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΣΠΟΥΔΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ & Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ**

ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ ΜΠΑΡΛΑ

Εσωτερική Διανομή:

- Γενική Διεύθυνση Σπουδών Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης
- Δ/ση Εξετάσεων και Πιστοποιήσεων- Τμήμα Α΄
- Δ/ση Επαγγ/κής Εκπ/σης -Τμήμα Α΄